

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállás:

Külső-monostortóza 22. sz.

Kiadó hivatal:

Középutca, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr, 2-szor 6 kr, 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Voglérnél (Wollzeile 9. sz.).

Nyilttéri cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez csimzendők.

Előfizetés a hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltek.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, u. m.

kedden, csütörtökön és szombaton délelben.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Előfizetési felhívás

a

„K. KÖZLÖNY” 1868. évi folyamára.

A „K. Közlöny” előfizetési ára:

Egy évre	12 forint o. ért.
Félre	6 „ „ „
Évnegyedre	3 „ „ „
Egy óra	1 „ „ „

Az előfizetési pénzek kiadó Stein János-hoz (bel-középutca Stein könyvkereskedése) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Választási mozgalmak Kolozsvárt.

Kolozsvár városa választópolgárai mult szombaton délután városnegyedeként megtarták értekezleteiket a képviselőválasztás tárgyában.

E nyílt, higgadt, s komoly értekezleteken a választópolgárok mindenütt szép számmal sereglettek össze. Mindenki megjelenhetett s nyíltan szólhatott, a ki választó, s valóban Kolozsvár városa polgárai a politikai érettség elég magas fokán állanak, hogy ne szoruljanak másféle tanácsokra, mint a minőket saját belátásuk s lelkiismeretük nyújt. Valódi illetékes értekezletek valának tehát ezek, menten minden külső befolyástól.

S az eredmény?

Az eredmény az, hogy a városnegyedekben tartott minden értekezleten ildomos és komoly modorban kicseréltetvén a nézetek, a túlnyomó többség mindenütt a legathározottabban odanyilvánult, miszerint e város közvéleménye a szabadelvű jobboldal hazafias elveitől van áthatva, s e várost képviselni csak oly hazafi lehet bivatva, ki ez elveket magáénak vallja.

Alig egy-két választópolgár nyílvánított ellenkező nézetet, s e képp a baloldali párt ezen értekezleteken kisebbségben maradt.

A mi a személyiséget illeti, mindenütt városunk köztisztvisletben álló fia, s ev. ref. püspök Nagy Péter nevét hangoztaták lelkes éljezések közt.

Ez értekezletek folyamáról, mely polgártársaink körében ma a közbeszéd tárgyát képezi, általában minden oldalról előterjesztéseket veitünk, melyeknek alapján bátran mondhatjuk, hogy a kolozsvári szabadelvű jobboldali párthoz tartozó választópolgárok, mint alkotmányosan szervezett, solid párt, egész polgári önértéssel állanak készen szavazni, s hasztalan számít bárki is azon eddigelé itt ismeretlen pártcskók bűvésztársára, melyek a multkor sok embert megleptek s legszebb alkotmányos joga gyakorlatától elkedvetlenítették.

A baloldal részéről szintén tétettek kísérletek pártalkotásra. De oly figyelemreméltó élettel, mi tisztán a választópolgárok köréből jött volna, még nem merült fel. Hogy vendéglőkben, s kávéházakban inkább az ifjúság s talán néhány választó és nem-választó, ezek közt még nem is kolozsvári polgár, körében arról is folyt debatte, miképp minden áron meg kell mutatni, hogy Kolozsvár most sem fog jobboldali képviselőt választani, erről hallottunk, s nem ignoráljuk. De hogy tisztán jogosult választópolgárokból álló értekezlet, mely egész öntudattal s polgári önértéssel visszautasít minden illetéktelen tanácsot, baloldali elvek s képviselőjelölés mellett nyilatkozott volna, erről senki sem tud semmit, s ha a „Magyar Polgár” meglepődéssel mondja, hogy „alig van nap, melyen értekezlet ne tartatnék”, ez annyiban áll, hogy eddigelő volt három értekezlet (melyekről referáltunk is), de hozzáteheti, mert tény: mind ezen értekezletek a szabadelvű jobboldali polgárok köréből indultak ki, s ezen párt alkotmányos, komoly és ildomos szervezkedésére vezettek.

A baloldal részéről Jókai a „Hon”-ban még a pártszakadás előtt felleptette Vetter Antal honvéd tük hazánkfia, s a „M. Polgár” nagy buzgalmat fejt ki, hogy részre a szavazatok többsége biztosítassék, ki is fejezi aziránti hitét, hogy „Kolozsvár szabadelvű hazafi választói nagy többsége egy szívrrel kiáltja, hogy éljen Vetter altábornagy követünk!” Bizonyára nincs sem szabadelvű jobboldali, sem szabadelvű baloldali választópolgár, ki e nevet a legőszintebben ne tisztelje, de miután nem az a kérdés: tiszteljük-e vagy nem, s miután a kérdésben nyilatkozni jogosult választók értekez-

letei mind a szabadelvű jobboldali képviselőjelölt részére nyilatkoztak, a Vetter melletti többség iránti hit lehet tiszteltetelműtő egyéni hit, de szemben a köztudattal csak illusio. Vettert még eddigelé csak hírlapilag láttuk felléptetve a „Hon” s a „M. Polgár” által, de kolozsvári választópolgárok értekezlete még nem jelölte, ez tudunkkal oly tény, melyre bátran figyelmeztethetjük magát az őszintén tisztelt tábornokot, kinek mult vasárnap nyilatkozata is a „M. Polgár”-ban csak K. Papp Miklós szerkesztő úr, s nem kolozsvári választók értekezletének felhívására nyújt feleletet, s ígér programot, mely a balközép elveit vallja.

A szélsőbal részéről Bernáth Albert úr lépett fel jelöltül, s mint mondják, a kolozsvári választók közül többen vannak megválasztása mellett, mint a hányan a Vetter-pártot hajlandók megalkotni. Választópolgárok értekezlete még Bernáthot sem jelölte. Mint tudjuk, a zempléni honvédegylet nevében Wass Gyula úr ajánlja megválasztását Kolozsvár polgárainak. A „M. Polgár” már kétszer felszólította Bernáthot, hogy ismerje hazafi kötelességének Vetter előtt visszalépni. De következő nyomtatvány osztott szét: „Több tisztelt választó hozzám intézett kérdésére kijelentem, hogy én a követjélőtségről senki részére sem mondtam le. Kolozsvárt, 1868. január 8-án. Bernáth Albert.” A mi a látszik, hogy ez oldalon megrendíthetlen az elhatározás önállóan megküzdeni.

Mi tiszteltünk minden követjélőlt, s nem intézzük sem egyik, sem másikhoz azon indiscret felszólítást, hogy ismerje hazafi kötelességének visszalépni. Legyen alkotmányos küzdelem. Csak azt óhajtjuk, hogy minden párt ildomos eszközökkel küzdjön, minden párt alakuljon kizárólag választópolgárokból, s ne szoruljon illetéktelen elemek támogatására, a gyanúsítás s utcaizajongás eszközre, melyekhez a ki folyamodik, az csak annak adja bizonyítványát, hogy nem respectálja a város belnyugalmát. Semmi népgyűlés, semmi utcaizaj, semmi fenekedés! A ki valóban arra tart igényt, hogy Kolozsvár városa közvéleményének legyen képviselője, az kezdje azon, hogy tisztelje azon közvéleményt, s hagyja nyugodtan, önkényt nyilatkozni, ne akarja legkevésbé is megzavarni a polgári jog gyakorlatát, respectálja a polgári önértéket, mely különben megaláztatik!

A „Magyar Polgár” mult vasárnap számában „örömmel jegyzi meg, hogy választópolgárainak az értekezleteken teljes nyugalommal vitakoznak a képviselőjelöltek felett s maga a jobb párt is mindig teljes elismeréssel nyilatkozik a balközép jelöltje felől” és azt mondja: „Szeretjük hinni, hogy a pártok loyális fegyverekkel fognak harezra kelni jelöltjeik mellett.”

Ugyanazon számban a „M. Polgár” — hogy jó példát mutasson — nemcsak hogy persiflorozó módon szólítja fel a jobboldali képviselőjelöltet a visszalépésre, hanem egyszersmind oly ténre is téved, a hová lépni valóságos középkelet szabadelvűség. Oly cikkek ez, melyben vallási érdekek felsiklandozására tétetik kísérlet! Isten bocsássa meg neki, azt akarja elhitetni a reformátusokkal, hogy elvész a status, ha ev. ref. püspök Nagy Péter elvállja a képviselőiséget.

Ily ténre nem követjük a „M. Polgár”-t, hanem komolyan azt mondjuk:

az erdélyi protestánsoknak éppen érdekükben van az, hogy ev. ref. püspök Nagy Péter ott legyen azon országgyűlésen, mely reformokkal foglalkozik, s a protestánsok egyházi önkormányzati jogait érdeklő kérdésekben épp e férfiun legilletékesebb arra, hogy szavazatával, szónoki nagy tehetsége és sokoldalú jeles ismereteivel a legbecsebb szolgálatoakat tegye egyházának!

Nagy Péter tehát épp akkor teljesíti kötelességét egyháza iránt is, midőn elfogadja választópolgártársai bizalmát!

Pártjaink.

I.

Pest, január 5-én 1868.

Miután a parlamentarizmus nálunk csak most veszi kezdetét, igen természetes, hogy a pártok alakulásának forrongási stadiumán még nem estünk túl, s a végtelepedés még hátra van.

E forrongás a napokban élénkebb, rohamosabb kezd lenni, valószínűleg tetőpontját éri el, s közel van a leülepedés ideje.

Ugy hiszem a pártok fejlődésének s

megalkulásának genesisét ismerni a közönség érdekében áll, mert az mindig bizonyos elv- vagy nézetáryalatok ductusát követi, s nem megy csak pusztá szeszélyből. Az apró ézet-eltérésekből lassankint nagyobb eltérések nővik ki magukat, s az előbb csak apró kérdésekben meghasonlott pártfelek, később szenvedélyes pártellenfelek lehetnek.

Midőn mi erdélyiek pár év előtt a közös királyság országgyűlésén megjelentünk, valóban csak egy pártot találtunk itten, a mely egy közös klubban volt együtt, s az ország előtt álló nagy alkotmányos küzdelmi céljaira, mintegy közegyetértéssel önmagát látszott külön pártáryalatokra felosztani, mely áryalatok nemcsak a végcélra, de a kivitel módozatainak alapelméletére nézve is egyetértettek.

A világ és hazai közönség előtt állott már akkor nagy hazánkfának korszakot képező husvéti cikke, ismertük mindnyájan azon leleplezést, melyet a „Debatte” adott közre a közös kérdések megoldásának módozatáról Deák Ferencz nézetei képp, mindenki tudta, hogy a megoldásnak csak ezen alap gondolatok szerint kell megtörténni — a minthogy úgy is történt — mindamellett akkor szembenálló pártok nem léteztek, csak is közös politikai célra manevráló, s alapegyetértéssel egymást segíteni törekvő pártáryalatok.

Mondhatják talán, hogy erdélyi ember nehezen hozhat alapos ítéletet az itteni pártok constellatiojára nézve, minthogy Erdély eddigi külön politikai élete, s küzdelmei között, a magyarországi pártviszonyokba mélyebben beavatva nem lehetett. Ez azonban nem áll, mert a parlamentarizmus élet mulhatlanul a pártoknak másszerű alakulását hozza magával, mint a hogy azok a régi dicasterialis rendszerrel alakultak volt; s épp azért, mert az erdélyi ember jelenlegi ítéletére a dicasterialis rendszer korából átszállott reminiscenciák, s talán előítéletek is hatással nincsenek, még előnyére feltehető az, hogy ítéletében, véleményében objectivabb lehet, mint azok, kik itt kisebb-nagyobb mérvben a régi pártok küzdelmeibe be valának sodorva.

Állítam, hogy midőn pár év előtt mi erdélyiek beléitünk az országgyűlésbe, nem találtunk szemben álló pártokat, csak is egymást segítő pártáryalatokat, dacára annak, hogy a husvéti cikkben és a „Debatte” feun jelzett cikksorozatában a közös kérdések mindazon eszméi ki voltak mondva már s előitűnk állottak, mely eszméket pontosan követve azon közösügyi törvények meghozattak, melyeknek alkalmából jónak vélték az addigi pártáryalatok egymással heves küzdelmet folytatni külön pártokká válni.

Közpályán álló férfiaknak társalgás közbeni nyilatkozatait nyilvánosságra hozni nem tartom indiscretionnak akkor, ha abból valamely állitmány erősítésére vonhatunk következtetést a nélkül, hogy a nyilatkozót compromittálni akarnók; azonban neveket említeni itt fölösleges.

Pestre jövetelem után csakhamar két férfiun nyilatkozatát lehetett alkalmam emlékezetembe vésni, kik nemsokára élénkebben külön szakadt pártjaink főbb factorai lettek. Az egyik a szélsőbal, a másik a balközép egyik vezérférfia.

Az előbbi — kivel fiatal korunkbeli ismeretség kötött össze — gyakran vitakozott velem belpolitikai kérdéseinkről, s nézetét szélsőbbek valának tagadhatlanul, de a közös kérdésekhez állásáról aképp nyilatkozott, hogy ok egy szélsőbb pártáryalatot képezvén a legszigorubb követelések jogoságát fogják vitatni, hogy így a szélsőbb követelések mellett Deák követeléseit mérsékelteknek tűnének fel, kivihetők legyenek.

Tudom, hogy a mi pályánk háládatlan — mondá ő — benn álláspontunknál fogva minden kormányra való közvetlen befolyáson kívül kell maradnunk, ha alkotmány-ügyünk diadalt aratna is, ha pedig ügyünk elbukik, akkor a reactio rajtunk, mint szélsőkön, tölti ki boszuját.

Ez a program oly önfeláldozónak, oly nemesnek tűnt fel előttem, mely méltó volt azon buzgó és lelkes fiatalhoz, kinek húsz év előtt ismerém. S azt hiszem, hogy később

is e program terén túl, őt a helyzet, Kosuth föllépte, s a pártok közt mind élénkebben kifejtett szenvedélyességek ragadták.

A magyar kitűnőbb államférfiak közt a balközép egyik vezére volt az első, kivel szerencsém lehetett részint Erdély viszonyairól, intézményeiről, részint közös politikai kérdéseinkről hosszasan beszélgetni. Megragadott tiszta esze, nemes és barátságos modora s még különösen a közjogi tudomány terén oly széles ismerete, mely Erdély intézményeinek elég alapos ismeretét is magába felkarolta. A hazafias jóakarát és specialis erdélyi ügyeink ennyi ismerete, mely rokon-szenvem s tiszteltemet költé fel e férfiun iránt, s mint olyanra, ki úgy meggyőződés, mint választóihoz közreadott programmonál fogva, Deák kimondott eszméihez csatlakoztam, igen megnyugtatóan hatott, midőn egy kérdésemre kinyilatkoztatta, hogy ok az alkotmányos eszmékre és célra nézve Deákkal teljes egyértésben vannak.

Es kinyilatkoztató, a mint mondám, ezt akkor, midőn a husvéti, s a „Debatte” cikkeiben Deák egész elmélete előttünk állott.

Midőn az országgyűlés első elnapolása után másodsor jöttünk erdélyiekül Pestre, a pártáryalatokat külön pártokra szétszakadva, külön pártklubokban találtuk, s ki nem kerülhetett figyelmünket a pártok közt kifejtett idegenkedés. E lényeges alakulásnak megnyílt keresetők okai a porosz-osztrák hadjáratnak épp akkor befejezett eredményeiben, vagy mennyi részben keblbeli féltékenységekben és pártfacheekben? azt nem bírálom.

Ha végig gondolunk parlamenti csatározásaink, bizony nem födözhetünk föl szembeállított nagy elveket, sokkal inkább indokolatlan tagadást, s a szabadelvűség és hazafiság kiváltságának arroganciáját a tagadni akarás alapján szélsőbbé vált pártok által.

Valódi elkülönbség csak a szélsőbalon fejtett ki, de ezen álláspont a nemzetéletben practicus alappal ez idők szerint nem bir, s nem is sok proselitája akadott.

A jobb- és balközépet mindig apró kérdések választák el, magát a delegatio elvét is az esetről-esetre érintkezés mértékéig elfogadták, s az eltérés csak abban volt, hogy ezen érintkezést a deák-párt a közös kérdésekre nézve gyakorlatiabbnak és így rendszeresebben előállónak találta, és nem akarta, hogy a közösügyekre a külön osztrák miniszteriumnak legyen döntő befolyása, a mit másképp egy uralkodóház alatt ki nem kerülhetett, mint oly központi kormányközeg felállításával, mely épp egy felelős legyen a magyar országgyűlésnek kiküldöttjei után, mint az osztrák országgyűlésnek.

Mi volt ezentul az ellenzék harcza?

A deákpárti miniszterium a magyar király életének történetében egy fényes, s a historiában alig hasonlítható nemes tényt irt be, midőn ő Felsége, a ki fiatal korában Szőnyéln látta önmaga ellen hevesen, sőt diadallal harezolni a magyar honvédeket, a boszu emlékei helyett a nemes kiengesztelődés és szeretet adományát tette le népe hazájának oltárára; az ellenzéknek ez nem volt elég, követelte, hogy a honvédek részére az ország adózzék. De vajon lehetett-e egy királyi felség önkényes nemeslelkűségét követelni azoktól, a kik a szent-tamási száncon, vagy az abrubbányai havasokon állottak szemben a magyar honvédekkel? Azonban e kérdés elég plausibilis volt a miniszterium népszerűsége nymbuszainak megtollásására.

A deák-párt a közös költségekbeni részesedés arányánál a kiegyezkedés biztossága által indittatva 30%-t fogad el; az ellenzék nem tagadja a quótában való részvétel kötelezettségét, de ellenzék levén két százalékkal kevesebbet ígér, mint a másik párt.

Ha a zsidókat politikailag emancipálni akarták, az ellenzék hitfelekezeti minden vallást akart emancipálni, a mit a deák-párt is akart ugyan, de más és külön kérdésnek tart.

Ha a kormány kiegyezi, hogy az osztrák hajókon éppen úgy, mint a magyarokon — a mi vajmi kevés van — a két nemzet közti szövetség jelképeül, a két nemzet zászlója egyesülve foglaljon helyet, nem az osz-

trákok haragsznak meg, hogy az ő számossabb hajóikon mit keres a magyar szín és czimer, hanem az ellenzéknek nem tetszik az osztrák népek zászlója a magyar mellett.

És az ellenzék részéről még azt is felhányták, hogy a királynak, midőn jelen van a magyar királyi várban, saját családi czimerét mért tűzik ki, holott atyáink még dícső harczokat is vívtak Corvin, Rákóczi, Bethlen, Bocskai stb. családi czimereikkel díszlő zászlók alatt, s annyi kevéssé tartották feltűnőnek, ha a magyar király, vagy fejedelem jelenlétében, ott a hol mulatott, családi zászlója kitűzetett.

A deák-párt a népszabadság legfényesebb intézményét, az esküdtiséket, s a tripartitumnak még a királyra is kötelező azon elvét: „patere legem, quam tuleris ipse,” sokkal inkább tiszteli, hogysem akkor, ha a képviselői immunitás követelésének elég van téve, a rendes úton kikért képviselőt a nép bírói joga elől elfogja; az ellenzék is tiszteli ugyan az esküdtiséki intézményt, még sem szavaz arra, hogy a vád alá vont képviselő annak bírósága alá kiadassék.

De, mért soroljam elé a többi hasonló kérdést, mely mind eléggé bizonyítja, hogy pártszakadásunkra sokkal inkább folytak be helyzetszerű, mint alapos elvi indokok.

Hogy a deák-párt is nem kicsinykedett volna olykor, azt nem állíthatom. Történtek olykor a baloldal részéről egyes tételekben apró és nem lényeges, sőt néha az eredeti szerkezetnél helyesebb módosítások, néha elfogadtuk ugyan, kivált, ha Deák Ferencz jelen volt; de akár hányzor nem fogadtuk el. Így tagadtuk meg legutóbb Ivánka képviselőnek egy oly módosítását, melynek elfogadása előttük kellemes lett volna, a kérdés lényegén azonban éppen mitsem változtat vala. Ennek elfogadásával ők azon pontra nézve, mellettünk szavaztak vala, így azonban ellenünk szavaztak.

Kérdésen kívül a pártok közt inkább ily apró villongások, mint nagyobb elvkérdések folytak; s az ellenzék egy főbb kérdésnél csak abban tünt ki, hogy bárha meg volt győződve, hogy az általa is elismert közügyek megoldásának más kivihető módja nem lehetett, mint a mi volt, ellentmondása által módot nyert arra, hogy azt más párt vigye ki, más párt kaparja ki a béke gesztenyét, ő pedig megóva ez odiosus kérdésben népszerűségét, s elfogadva a tényeket, mintha reá kényszerítették volna, a mások által kiküzdött tért maga is fölhasználja, sőt e téren magának még a lehető kormányhatalomra is kilátást szerezzen.

A viták alatt azonban a balközépben, valamint annak napi közegében, a „Hon”-ban, a felfogások közti hullámszám mutatkozott. A balközép kitűnőbb kapacitásainak, Ghiczynnek, Tiszának, Bónisnak, b. Simonyinak, Váradi-nak, Ivánkának stb. beszédei soha sem voltak oly kihívók, s a jobboldalt annyira de-testálók, mint azoké, kik most e pártból szélsőbökké kiszakadtak; kivételt tehetünk talán Jókai iránt, kinek elválását Tiszáéktól alig fejthetjük meg.

De szóljunk még ez elszakadásról.

Dózsa D.

TÁR CZA.

Egy híres szépség.

Az 1786-dik évben du Barry volt a francia követ Konstantinápolyban, ki egy séta alkalmával az utcán játszó gyermekcsoporthoz gyönyörködve, egyszerre figyelmét egy elragadó szép leányka alakja ragadta meg.

Sötét hajfűrtök és szemek, márványfehér arcszínezet, nemes hajlatú orr és karcsú termet azonnal elárulák, hogy a leányka görög eredetű.

A követ, a női szépség tanulmányozója, megjelent a szülőkénél, mint vásárló, a mi Konstantinápolyban mindennapi dolog, mert a muzulmánok nem egy szép fanariót, vagy georgiai nőt szereztek ez uton háremök számára.

Egy ily előkelő francziának, ki a gyermek neveltetése és jövőjéről gondoskodni ígérkezett, természetesen, hogy könnyebb volt megkötönnie az alkut, mint ez tán egy töröknek sikerülhetett volna. A gyönyörű leányka tehát a francia követ, du Barry úr, tulajdona lett.

Zsófia volt egyszerű neve, s a kis Zsófiának jól volt dolga a követ palotájában; nevelő adottságai mellett; szép ruhákat és ajándékokat kapott, meg volt engedve, hogy szülői és testvérei meglátogassák; mosolygó tavaszi naphoz hasonlított élete. De már egy pár év múlva változás jött közbe, a követ visszahívott állásáról. Ő elutazott, és Zsófiát, kit ezerötszáz piasterért vásárolt vala, mint tulajdonát magával vitte.

Az út nagyon nehéz volt, mivel a követ európai Törökország száraz útvonalain indult.

Egy kis felvilágosítás

a telekkönyvi helyszínelésekre vonatkozólag.

Igen tisztelt (D.) barátom decz. 16-áról keltett pesti levelében, ismeretes politikai függetlenségéről fogva, elfogulatlanul mondja ki: „hogy az erdélyi szabadelvű erőknél, a kormánykörök általi ignorálása fájdalmasan esik, s a politikai jelleméről megdöbbenhetik”; de biszi (D.) barátom, mondja tovább, hogy a minisztériumot intézkedéseiben azon törekvés vezette, hogy a telekkönyvi felmérés hiányos és hibás... ne legyen. Azon önzetlen barátságánál fogva, melylyel gyermekkorunk óta egymáshoz viseltetünk, engedje meg tisztelt (D.) barátom, hogy azon téveszmét, mintha a helyszínelőknek mérni kellene, eloszlassam.

Erdélyben a helyszínelés még ismeretlen levén, nem esoda, ha azon hitben vannak, hogy telekkönyvet szerkeszteni „mérés nélkül” nem is lehet. A minap két mérnök urral gyűlt meg a lajam, kik azt állították, hogy a hitel telekkönyvek fölcélja a pontos mérnöki felvétel, mert a hitel mekorasága, a birtok mekoraságától függ. Ezen téveszme uralkodott a Királyhágon túl is, majdnem egész helyszínelési körutamban tapasztaltam, hogy a nép minket mérnököknek tart. Arad- és Bihar megyében a románok „domni laucieru” „ingelleri”, a hajdu városokban „mérnök urak”-nak nevezték, hiába prédikáltuk nekik, a népoktatások alkalmával, hogy nekünk helyszínelőknek mérni nem is szabad. A hol a catastralis munkák bizonyos birtokrész területére nézve biztos mértéket nem nyújthattak, s mérnöki felmérés hiányzott, ott a felvett telekjegyzőkönyvbe a birtokrészletek területének rovata betűtlen maradt, s az illető birtokos arra utasított, hogy hiteles felmérés útján igyekezzék ezen hiányt pótolni. A legújabb utasítások szerint a catastralis munkák alapján kell helyszínelni, hát a hol merőben használhatatlanok a catastralis munkák, ott a helyszínelő mitevé legyen? Pedig Erdélyben, a hol párczellánként fizették a catastralis munkavezetőket, legfőbb igyekezetüket arra fordították, hogy a párczellák számát szaporítsák, és azt a topografiai fekvés rovására tették.

Nem a terület tehát, sem a „hibátlan felmérés” játszdja a hitel telekkönyvek szerkesztését a főszerepet, hanem egyéb valami, a minék a hitel megalapítására legfőbb befolyása van, és ez a „tulajdonjog” kitisztázása. Hogy ezen művelet korekt keresztülvitelére is „szakképzettség” kívántatik, az tagadhatlan, azonban bátor vagyok kérdezni, hát mindnyájan szakértők voltak-e, kik kezdetben a királyhágon túli helyszínelésnél működtek? Valóban azok közt egyelőre nagyon is kevés szakértő volt, de a kihirdetett esőd útján felvett tollnokok egy pár hét alatt annyira képezték magukat, hogy azonnal „bizottmány-vezetők”-nek neveztettek, és mivel a „tulajdonjog” megalapítása volt a főczél, a Nadasdy-kormány alatt nagy figyelemmel voltak a „jogvégzett” egyéniségek iránt. Azt hiszem, éppen erdélyi sajtósági birtokviszonyaink, hazai törvényeink szempontjából is, nem lett volna tapintatlan dolog, a telekkönyvi kinevezéseknél figyelemmel lenni azokra, kik az itteni viszonyokat, s hazai törvényeinket ismerik. Sokkal több kárt okozhat a helyszínelő a birtokosnak, ha a birtokviszonyokkal, törvényeinkkel nem ismeretes, mintha hibásan mér, minthogy mérnie nem is szükséges.

Második, a miért figyelemmel kellett volna lenni az erdélyi szakértőkre, a román nyelv tudásának szüksége. Királyhágon túli helyszínelő társaim között több volt, a ki tótul, mint a ki románul tudott volna; különösen volt egy II. osztályú tollnok barátom, kinek atyja magyarhoni román pap volt, de ő maga románul egy kukkot se tudott. — Azért dicsekedés nélkül állíthatom, hogy az erdélyiek nem rossz szolgálatot tettek Arad- és Bihar megye helyszínelésénél, a hol a románok magyarul nem értve, a helyszínelők nagyobb része nem bírva a román nyelvet, igen furcsa tárgyalások kerültek napirendre. A historiai emléktől Világos mezővárosában kezdettem a helyszínelést, a bizottmányvezető, ki mellé tollnokul voltam beosztva, egy árva szót sem tudott románul, a világosi birtokosok legnagyobbbörése éppen annyit tudott magyarul, a választmánytagok közül pedig csak egy 70 éves román obsitos Bumbu Péri tudott valamit magyarul, azon tudományát is — a mint kedélyesen megjegyzé — Párisban szerezte 1811-ben, a midőn a francziák, mint ujonezot, elfogták, s több magyar hadifoglyok közé egy kaszármába zárták. Világos helyszínelése egy évig tartott; de én két hét múlva Gyarmatára, egy román faluba, rendeltettem, melynek helyszínelését egyszemélyesen megvégeztem, azonnal bizottmány-vezetőnek neveztettem.

Hogy már a Nadasdy-kormány is mennyire szükségesnek találta az erdélyi helyszíneléshez a román nyelv tudását, eléggé bizonyítja az, hogy, midőn egyszer szó volt arról, hogy a helyszínelés Erdélyben is megkezdessék, már előre azokat szemelték ki közülünk, a kik románul tudtak, mert itt bizony a tót nyelvvél nem sokra megyünk.

Van még igen tisztelt barátom irányozkékben egy téves állítás, hogy a telekkönyvi hivatal nem állandó, hanem csak átmeneti, a működők bevégezvén működésüket, tovább mennek stb. Engedje meg tisztelt barátom erre nézve egy kis felvilágosítással szolgálnom. Ha a helyszínelés valamely megyében befejeztetett, a telekkönyvek bevégezése kihirdetettik, s azonnal feláll a megye székhelyén a telekkönyvi hivatal, melynek feladata a telekkönyvek tovább vezetése, és ide is „szakértők” kívántatnak, kik a telekkönyvek szerkesztésével, a telekkönyvi törvényekkel ismeretesek, mi következnek abból, ha erdélyiek nem alkalmaztatnának a helyszíneléshez? Az, hogy a telekkönyvi bíróságok megalakulván erdélyi szakértők hiányában, vagy oda is a most kinevezett magyarhoni szakértőket kellene alkalmazni vagy a telekkönyvek tovább vezetése, szakértők hiányában, fennakadna.

Ha eltekintek a Királyhágon túl fennálló telekkönyvi törvényszékek személyzete felett, Bihar, Szathmár, Csanád, Békés s.b. megyékben majd mind olyanokat látok alkalmazva, kik a Nadasdy igazságügyminiszteriuma alatt helyszíneltek, ez eléggé igazolja, hogy a telekbírói és kezelési állomásokat is szakértők kell hogy betöltsék.

Minthogy meg vagyok győződve, hogy a felelős kormány az erdélyi érdekeket nem kívánja figyelmen kívül hagyni, hogy a fenn érintett baj elkerültessék, czél szerit volna, még tavasz előtt, a pályázatot megyénként kihirdettni, erdélyi tollnokokat venni fel, a kik a helyszínelés alkalmával megismerkedvén a telekkönyvek szerkesztésével, s a telekkönyvi szabályokat megaknávátvén, valamely megye helyszínelésének bevégezése után azon megyei szakértők közül a telekkönyvi hivatal azonnal megalakíthatassék, a most kinevezettek pedig, a mennyiben nem erdélyiek, szerencsekívánataink kíséretében „tovább mehessenek.” *)

Levelezés.

Marosvásár, Ny.-Sz.-László, január 6. 1868. — Nemzetünk halhatatlan költőjének Petőfinék elcsése helyére, a felső-fehérmegyei birtokosság által tervben vett felállítandó „síremlékre” adakozás útján már igen szép jelentőségű pénzösszeg gyűltlen össze, hazafi érzelmében gazdag, főkirálybíránk őmlga is, e nemes czélra törekvő hazafi buzgalmat elősegíteni kívánva; megbíza engem, hogy járásomban hasonérelmü honfiain és honleányait e nemes cél sikeresítésére, adakozásra hívjam fel.

Mely felszólítás, a legszebb honfiai részvétből kifolyó adakozást sikeríté, miután 49 osztr. frt adakozási pénzösszeg gyűlt össze. Tehát aránylag — az abszolút rendszerből reánk maradt sok fizetendő között — páratlanul tanusítá járásom értelmes polgársága halhatatlan költőnk iránti kegyeletét.

Minélfogva a lelkes adakozók megnyugtására teljes tisztelettel kérem a t. szerkesztő urat! méltóztatson neveiket hirlapjában az alábbi módon közölni, u. m.: m. Nagy Dénes 2 frt, neje Gálfalvi Anna 1 frt, m. Nagy Domokos 1 frt, neje Szentkirályi Vilma 1 frt, özv. Tolnai Jánosnő 1 frt, t. Gyöngyösi Dénes 40 kr, t. Zsigmond Károly 60 kr, t. Pataki István 40 kr, Oláh Ilyés 50 kr, Baczka Madaras községe 1 frt, t. Fodor Antal 1 frt, t. Csiki Sámuel 1 frt, Farkas Károly 30 kr, t. Csiki György 1 frt, t. Bójtke Miklós 48 kr, t. Tövisi József 50 kr, egy névtelen 10 kr, Fekete János 30 kr, Keresztési Zsigmond 5 kr, Kakasd községe 55 kr, m. Szőrcsei Benedek 5 frt, t. Fekcei Ferencz 30 kr, Rusz Juon 30 kr, Fülep József 40 kr, t. Fábán Sámuel 50 kr, m. Miess József 1 frt, t. Weszeli Leonhád 50 kr, Fekete Miklós 40 kr, t. Vics László 40 kr, Kovrig József 20 kr, t. Magyarai Sándor 60 kr, m. Balla Ferencz 1 frt, t. Losonczy József 1 frt, Ákosfalva községe 3 frt, t. Kiss József 1 frt, Polyialva községe 2 frt, t. Soltész Sámuel 20 kr, Sebestyén István 20 kr, m. Szentiványi Kálmán 1 frt, Ny.-Karcsonfalva községe 2 frt, allatorvos t. Erdős Elek 1 frt, m. Balla József 3 frt 63 kr.

Mely adakozás útján gyűlt összeget, az illető helyreí kezesítését végett aolirt főkirálybíránk őmlgának kezéhez is szolgáltatva.

Balla József,
ny.-gálfalvi jbeli dullobiztos.

Szász-Régen, december hó 1867. — A szász-régényi és vidéki magyar kaszinó-egylet ügyében. Minden testületnek meg van a maga előczélja, a mihez szabadon kell hogy alakujon. Ez öletből az itt helyben tervezett magyar kaszinó-egylet alakulási gyűlése tegnap tartatot meg, ügyved Balogh Ferencnek e végre följajult lakéglületében, hová a részvényes tagok egyen-egyen megvalának hiva.

gét emeli ki mint a helymérésnél, azzal nem azt mondja, hogy a helyszínelő mérnök, hanem egy hasonlattal él, melyben a szakismeret szükségét mutatja meg. Továbbá (D.) szintén hibáztatja azt, hogy az erdélyi e téren gyakorlott néhány egyén miért nem nevezetett ki előre. Aztán meg e sorok írója úgy beszél, mintha az összes telekkönyvi személyzetnél Erdély ignorálva volna s ezt (D.) helyeselné, holott (D.) épp azért írta ezikkét, miképp kiemelje, hogy az eddig kinevezettek csak magvát képezik a személyzetnek, kik a csaknem két akkora számmal kinevezendő erdélyi erőket begyakorolják. Végül ne téveszse össze író a helyszínelőket a telekkönyvi hivatalokkal, mely utóbbiak állandók, (D.) ezíke csak azon helyszínelő szakemberről szölet, kik áthúzódtak műveletükkel Magyarországra nagy részén, s át fognak húzódni Erdélyen is. Meglehet, fognak közülük a telekkönyvi hivatalnál is többen alkalmaztatni, de hát aztán? Külön ország-e ma is Erdély Magyarországtól? s erdélyi ember soha sem kereset pályát a Királyhágon túl és viszont? Ha az unio lelkesített, számitanunk kellett annak minden következményeire, s a magyarországi egyént nem nézhetjük Bukovinának. Szerk.

után gróf Potocki magabátart s megkísérté Oroszország ellen harezolni; csak hogy már nem bíztak benne. A lengyel hazafiak elkobozták uradalmait s megvetőleg vissautasították szolgálatait. Kosciusko elvesztvén a maciejowice-i csatát s felsohajtván szomorúan híres mondatát: „finis Poloniae!” gróf Potockinak sikerült visszanyerni Katalin czárné kegyét s az által temérdek javait. Hírhedt szép neje két fiúval ajándékozta meg őt, s 30 éves korában még legszebb virágában volt, tündöklő bájjának fénye sugározta körül királyi gyönyörű alakját; de a gróf nem sokáig élvezhette a boldogságot, mit e hölgy nyújtott. Meghalt 1805-ben, miután alig fejezte be colossalis vagyona rendezését.

(Vége következik.)

Irodalom. *)

— Okmánytár Magyarország függetlenségéi harezának történetéhez, 1848—1849. Közl Papp Dénes. Első kötet. Ára 3 forint. Pest. Heckenast Gusztáv. 1868. Felette becses és érdekes gyűjteménye mindazon hivatalos rendeletek s tábori és más jelenéseknek, melyek hazánk ama nevezetes korszakában keletkeztek, s a nagy események fejlődését diplomatikailag jellemzik. Egyike a legnépszerűbb és legérdekesebb kézikönyveknek, mit különösen ajánlunk olvasóink figyelmébe.

— A magyar szabadságharcz története 1848—1849. Irta Vargyas Eudre, 2-dik füzet, kiadja Heckenast G. E munkáról, mely népszerű modorban, de szabatosan van írva s számos ké-

*) E rovatban minden, szerkesztőségünkhez beküldött kiadvány figyelemre méltatattik. Szerk.

Ez értekezésnek eredménye lett, általában az alakulás céljából megtartandó jövő gyűlésben az elnök kezébe és gazdai tisztviselői választása iránt hozott határozat, a mi jegyzőkönyvbe vétetett, és B. F. fennevezett ügyvédnek az iránt, hogy újon épült lakházát az egyet kaszálólatára jövő sz. Györgynapi felajánlani szives vala, jegyzőkönyvileg kifejezett köszönetnyilvánítás után, a gyűlés eloszlott.

E régen óhajtott egybejövételnek jóllehet célja volt, a tárgy érdemébe bővebben is bocsátkozni, és az alakulás iránt határozottabban határozni; azonban, hogy a megleltél többre nem mehetett a gyűlés, annak az oka: a részletekbe bocsátkozott kérdések fölött egyesek közt támadott vitaközlásoknek természetes következtése volt, ugyanarra, hogy a tagok közül többen az egyet fennállatára iránt ez által reményüket szinte vesztvén az önértelenség érzetében többen hajlandók lettek volna a cél elől visszarettenve félre állani, ha a remény az elnapolás által egy sikeresebb eredményre fenn nem tartatik.

Id. elnök ugyanis alig nyitá meg a tanácskozási tét, azonnal ez első önértelenségi kérdés fölött: valjon a jelenlevő tagok, jóllehet általános többségre képezve, határozat hozatalra képes számmal bírnak-e, rövid, de némely tagot illetőleg nyers felelkezésekkel vegyült vita támadván, végre is végzetetett, hogy több előkelő tag nem jelenvén meg, nélkülük határozathozatalra a gyűlés nem érezheti magát teljesen alakultnak.

A második erőtelenség kérdése id. jegyző G. K. úrnak, egyetünk a helybeli városi szász-kaszinó testületbe beolvasztani törekvő indítványából fejlődve ki, ez is a jövő gyűlésre halasztatott, mely kérdés azonban sokkal fentebbnek tűnt fel, hogyszem ez alkalommal is némi megjegyzések nélkül hagyni lehetett volna.

E tekintetben kétségbe nem vonatnak az indítvány aggodalmait tervezett egyetünk anyagi állapotára vonatkozva, és igaz adataik azon okszerű állításnak, hogy az erőket darabolni korunkban nem korszerű, valamint annak is, hogy egyetünk fennállatára az erő egyesítése által feltételezhető csupán, s végül hitel adatik, s soha kétségbe sem is vonatott, miszerint az érdekelt kaszinó egyetnek tagjai irányunkban mindig előzetes engedéllyel viseltetnek, s készek számunkra nem csak valamennyi magyar lapot jártatni, de helyiségtük szélesbíteni és külön szobákkal ellátni, mint mivel jó honpolgár-társakhoz illő, de azt még sem képes a gyűlés teljesen osztani, hogy egyetünk a városi, állítólag kényelmes kaszinóval szemben anyagi erő hiányában csufosan fogna kinézni. E jósátnak annál kevésbé van okunk hitelt adni, hogy már is számos aláírásuk által biztosított 10 forintos évi részvény létezik, mi az egyet anyagi oldalát illetőleg, nem éppen fényes, de tisztességes helyiség, olosz bútorzat, fűtés, világítás, lapjártatás és egyéb költségek tekintetében fedezetre elégséges, s ha különbség tétetik a teke-, kártya-asztalok, sakk s egyéb más külső kényelmek és egyetünk célja közt, s az indítványával ellenkezőleg fogjuk fel, akkor nem lesz szégyen az anyagi erő nehézségein kezdetben egyszerűsítés által is könnyíteni. Egyetünk alakulási céljától sokkal inkább visszarettenhet ilyen formán a szellemi erő hiánya, azoknak össze nem tartása és haszon nélküli elágazása által a véleményeknek, és valóban lehet kérdeni valjon ily erő hiányában mint testület idegen testületben állandóan fenttarthatók-e magunkat, s valjon anyagi tekintetben is, melyet az ellenkező nézet szerint a kényelem által kizsákmányolni lenne ezelnk ebbeli erőtelenségünk miatt a testületnek, melybe beolvadnánk, lehetünk-e hasznára, s valjon az illető egy-

pekkkel illusztrálva, már multkor szoltunk, s azt méltán ajánlottuk, mint a szabadsajtó egyik olyan termékét, mely figyelmet érdemel. Az egész, több füzetre terjedő munka előfizetési ára 3 ft.

Törvények és hivatalos rendeletek gyűjteménye a nemzeti felelős kormány visszaállításától fogva, kiegészítő jegyzetekkel, szerkeszti Ökröss Bálint, ügyvéd s miniszteri titkár. Ötödik füzet. Pest. Kiadja Heckenast. Ára 50 kr.

Századok. A magyar történelmi társulat közlönye. A választmány megbízásából szerkeszti Thaly Kálmán, titkár. Negyedik füzet. Pest. 1867. Nyom. Emich Gusztáv magyar akadémiai nyomdász. Nagy gondnal szerkesztett folyóirat, melyet a társulat ingyen szokott megküldeni tagjainak. Lelkesen ajánljuk olvasóinknak, hogy e társulatba lépjenek be minél többen; évenként 5 ft az évdíj, s ezért igen becses olvasmányul kedvezkedik a társulat.

Az önértelenség, Magyarhon iparosai számára kiadta egy kézműves; I. füzet. Pest. Bartalics Imre gyorsajtó-nyomása. 1867. Egy-egy füzet ára 12 kr.

Regék és beszédek, mulattató olvasmányok 10—12 éves gyermekek számára, szerkeszti Vachott Sándorné. Pest. Kiadja Heckenast. 1868. Diszes kiadvány két képpel, gazdag tartalommal jó iránynyal. Ára bekötve 1 ft 40 kr.

Beszédek az ifjúság számára, írta Réthi Lajos. Pest. Heckenast G. kiadása. Ára 1 ft. 20 kr. Figyelemreméltó munka a maga nemében, s azt ajánljuk.

Óvodai és iskolai dalok, kis gyer-

metet nem gürdítünk-e éppen úgy azon alternatíva örvényébe, hogy idővel szakaszosan velünk vagy ölvadjon társulatunk külön czége alá, ha az indítvány szerint csupán a kényelmet és nem benső magasztosabb célját tekintünk egyetünknek?

Hogy az egyesülés bár óhajtott, de ki nem vihető, s egyetünk alakulásának gyakorlati előfeltétele sem lehet, de sőt annak halva születését okozná, ennek szükségfeletti magyarázata továbbá a dolog természetében is feltalálható, mert míg egyeseknek testület nélkül sincs tiltva az illető kaszinó-egyletbe beállatni és tetszése szerint taggá alakulni, azt véljük, furcsa volna és nehéz több egyeseket külön czég alatt, s kormányzatkéleg meg-erősített alapszabályokkal ellátott, testületbe foglalva avatni be, és másfelől, ha az in corpore egyesülésnek az ellenfél vélekedése szerint az anyagi erő közönség általi erősítése lenne is célja, a mit csupán az illető honpolgártársainktól várhatnánk, nem lehetne akkor is tán könnyebben delegatit utján folyamodni kisegelésokért; hiszen alkalmatosságukat véve, miért ne pártfogolhatnának egy pár lépéssel távolabb helyen is úgy, mint tözsomszéd-ságukban?

E körül tartott vitaközlások után a gyűlés bezárattott és eloszlott a további gyűlésig, miről rendes jegyzőkönyv vétetett fel. *)

Fenyvesi.

Közgyűlés.

Eln. 13.—1868. Nemes Felső-Fehérmegye alkotmányos jogaiból kifolyó évnegyedves bizottmányi gyűlésének megtartására folyó hó 27-ike tüzetvén ki, az illető t. cz. bizottmányi tagok hazafiaságok és a közügyek iránti érdekelttségüknél fogva minél számosabb megjelenésre tisztelettel meghivatnak.

A gyűlés elintézendő tárgyai több főkörmányszéki rendeletek, közigazgatási, törvénykezési, közügyészeti, egészségügyi, mérnöki és más indítványokon kívül két árvai aljegyző, szolgabírói segédek és törvényszéki levéltárnok megválasztására lesznek.

Erzsébethávos, január 7-én, 1868. **)

F.-Fehérmegye igazgató főbírája
gr. Haller Ferencz.

Ausztria.

A „Reform“ az újonnan kinevezett miniszteriumról így ír: Az új miniszterium tulajdonképpen doctor és professorok cabinetjének tekinthető, s három aristocrata természetű, hogy itt irányadó szempont nem játszik. Giskra, Herbst és Berger foglaltak itt vezérkedni. De hogy ezen vezéri szerep fellett a három férfi mindig meg fog-e egyezni, méltán kéhdhetünk. Az, hogy dr. Berger J. N. urat minden áron a cabinetben kívánták látni, annak bizonyítéka, hogy Beust b. az ő államférfini tehetségeit nagyra becsüli; közreműködött bizonyára az is, hogy a többi miniszterek maguk is a minden pillanatban viadalra kés, tekintetnélküli kemény szónokot a padban magukkal egy sorban óhajják látni, nehogy sarcasticus természete elragadj, s csupa tréfából egykori barátjai s elvtársai ellen opponáljon. Megjegyzendő, hogy Berger kivételével a dualistius cabinetbe mindmennyi volt nyakas

*) Óhajjuk, hogy ezen egyet eszméje ne ejtessék el figyelemre nem méltó mellékletekintek miatt, minők fényűzősiek. Teke: s kártyaasztal ha egyelőre el is marad, a se baj. A sakkot ajánljuk, nem sokba kerül. Az egyet megalakulása esetében szerkesztőségünk több kötet könyvet ajánl ajándékol. Előre a magyar kaszinókkal s olvasó-egyletekkel!

Szerk.

**) A t. hazai lapok e cikk felvételére tisztelettel föl-kértenek.

meket használatára összeállította Pásztor Lipot, okleveles óvó. Pest. Kiadja Heckenast G. 1867. Ára 30 kr.

Siebenbürgens hervorragende Bestimmung als Industrie-Land, von Peter Josef Frank, Privat-Ingenieur; Redacteur der Siebenb. Zeitschrift für Handel, Gewerbe und Landwirtschaft stb. Hermannstadt. 1868. Im Verlage von Frank et Dresz-nandt. Figyelemreméltó nemzetgazdasági érdekelt munka, melyben szerző számos adattal érdekesített compendiumát adja az erdélyi ipar és gazdaság állatának, Erdély természeti kincsének, ásvány-, növényországi terményeinek, az állatország által nyújtott productumok gyár- és kézműipari feldolgozásának stb. Szerző komolyan figyelmeztet, hogy Erdélyben mindazon természetes kellek megvannak, mik azt egy egyszerű iparterülettel emelhetik, s a munka alap-eszméje épp az, hogy Erdélynek ez irányban be kell töltene fontos missióját. Vádolja az eddigi kormányokat, hogy Erdély anyagi érdekeinek ok-talan elhanyagolása tapad emlékeikhez, s szebb reményekben gyökerező bizalommal a mostani hazai kormány iránt, e nézetünk szerint igen hasznos munkát gróf Mikó Imre, magyar kir. közlekedési miniszter ö nmlgának ajánlja.

Sechster Jahresbericht des Akademischen Lesevereins an der k. k. Universität in Wien über das Vereinsjahr 1866—67. Wien. Selbeverlag des akademischen Lesevereins.

Spiczeg Iczig naptára 1868-ra, számos jól sikerült rajzzal, s még sikerültebb élcekekkel, s mindez élvezhető 90 krért.

centralista lépett, míg a stajeri tekintélyek, kik első léptek fel a dualismus mellett, teljesen elejtettek. Figyelemreméltó az is, hogy dr. Mühlfeld-ről szó sem volt. De legjellemzőbb az, hogy Plener úr, kit előbb mint pénzügyminisztert Herbst tanár úr félemlélesen támadott meg, most ugyanazon tanár úr miniszteri collegája.

KÜLFÖLD.

— Francia lapok a magyar vasuti kölcsönről. A „Semaine financière“ ben Forcade Ödön vezércikkhez „a magyar királyság kölcsönéről.“ A kiegyezés tényéből indul ki ő is. „A birodalom két féle — ugymond — immár természet-szerű alapon áll; a népek és a hatalom kibékülnek, s közös jólét kutforrását fogják találni a szabadelv intelmények öszierte keresztülvitelében.“

A politikai kiegyezés befejezése — így folytatja — mindkét fél pénzügyi helyzetének javára lesz. Főképp Magyarország van hivatva természeti kincseinek nagyszerű fejlődésére. A forgalmi eszközök szaporítása és tökéletesítése által természet-földje Európa becses magtárává válhatik. Látható ez az idén, midőn a vasutakon oly nagy mennyiségű gabonát visznek ki Magyarországból. Nincs tehát miért csodálkozzunk azon, hogy az önkormányzatát kivívott Magyarország legelőször is vasutai szaporítására fordít gondot.

„Magyarország első hitelmlvelete nem szolgál valamely deficit fedezésére, eltékozolt tőkék pótlására: nem hadiköltségek fedezésére szolgáló kölcsön ez, hanem a béke művelete, mely productiv és jövedelmező kiadásokra fordítatik.“

Épp ily kedvezően nyilatkozik a „Journ. financier.“

A „Messenger de Paris“, pénzügyi nagy napilap szintén tüzetesen fejtegeti és melegen ajánlja a magyar vasutkölcsön ügyét.

„Az első tüzlet, mely a francia töképezésnek az újv elején kínálkozik — ugymond — a magyar vasutkölcsön.“

Betháon fejtegeti azután Magyarországot forrásait és kedvező földirati fekvését, mely azt az európai forgalom egyik nélkülözhetlen közvetítőjévé teszi. Tüzetesen fejtegeti a kölcsön feltételeit és a nyújtott biztosítékokat, s végre áttér azon szoros kapcsolatra, mely az európai pénzpiacz szempont-jából az osztrák államadósság és a vasutkölcsön kérdése között létezik.

„Ha Magyarország — ugymond a „Messenger“ — a loyaltitás és méltányosság érzetében az osztrák adósság terheiből járult, melyek pedig csak közvetve érintik, bizonyára nem kevesebb pontossággal fog helytállani, midőn első közvetlen kötelezettségének teljesítéséről lesz szó. Örömmel ajánljuk tehát a tökélelhelyezés oly módját, mely az általános pangás közepette teljes biztosítékot nyújt.“

A francia lapok közül a „Pays“ és a „Situation“ nem fojtják el bosszúságukat, hogy a császár és Goltz gróf, porosz követ, között váltott beszédekben a legkisebb harcei jel sem vehető észre. A „Situation“ azzal vigasztalja magát, hogy „az események erősebbek lesznek, mint az emberek; a mi végre a pessimisták rendes vigasztalása.

POROSZORSZÁG. Berlin, jan. 9. A Barbyban tartott vadászati lakoma alkalmával Bismarck a jelenlegi politikai helyzetről nyilatkoztván, így szolt: A Franciaországgal való háboru rémképe merő phantom; az itt jelenlevők oszlássák el tehát minden efféle gondolat iránt táplált aggodalmaikat.

A „Kr. Zig.“ a lapok által Ausztriának Poroszországhoz való közeledése felett adott nyilatkozatokat reproducálván; hozzát teszi: Mi is békét akarunk; valamint a pozitív, tartalmas barátságot is óhajtunk a két állam közt, mivel Németország békeje Közép-Európa békejének is kezességét képezi. Mi nem óhajtjuk a panszláv propaganda gyözelmet, de teljes szívünkkel kívánjuk, hogy Ausztria Keleten német hivatását egész mértékben betöltsé.

OLASZ ÜGYEK. A florenzi kabinet krisist a francia lapok, s főként a „Moniteur“ kezdik kevésbé veszélyesnek tartani, mint azt eleinte tették. Sőt e hivatalos lapnak florenzi levelei azt állítják, hogy a kabinet nemsokára újja lesz alkotva. E reményéhez erő merítendő, újra kezd ama híres decz. 23-diki kamara-votumot ventilálni, mely a Menabrea miniszterium demissióját előidézte, s most sokkal kedvezőbb eredményekre jut. Bonczolgatja a pártok sajátságos fusióját, mely szükséges vala a kormány megbuktatására, s mely ellenében az egy compact, 199 szavazatból álló pártot, tehát igen tekintélyes majoritást tudott felmutatni, melyet a majoritás csak két szavazattal vert le. De a majoritás benn van a piemonti „parlamente-párt“, a pápa világi hatalmának barátai, Ratazzi 20—25 politikai barátai s a középpárt, melyek csak egy actusra egyesültek. A miniszteriumnak tehát nincs 40 szavazatnál többre szüksége, hogy megbízható majoritásra tegyen szert. Lehet-e ez? ezt a jövő fogja megmutatni. „Ha azonban nem sikerül — folytatja a „Moniteur“ levelezője — akkor jobb volna egyenesen feloszlatni a kamarákat, mint örökös ingadozásban élni, mit a pártok mostani alakulása von maga után. De e perspectiva a mostani körülmények közt korántsem oly nyugtalanító, mint a milyennek némelyek el akarják hitetni, s

ha megfontoljuk azt, hogy a mostani kamarában is megegyeztek abban még a legellentétesebb pártok is, hogy Garibaldi vállalatát elítélik, vagy attól teljesen elvonják magokat: el kell ismerni, hogy az új egyetemes választásokhoz való nyulás szükségse sem Olaszországot, sem Franciaországot nem nyugtalaníthatja.“

Végre meghozta a távirat a hírt, hogy az olasz miniszterium megalakult: Menabrea külügy-, Cordova bellügy-, Cambray-Digny pénzügy-, Defilippi igazságügy-, Ribotti kerékedelmi-, Berthole-viali hadügy-, Cantelli munkügy-, Broglio oktatás-ügy- és kereskedelem. Az új miniszterek már le is tették az esküt.

OROSZ LENGYELORSZÁG. Mint az augsb.

„Ellgemeine Zeitung“-nak a lengyel határszélekről írják, Orosz-Lengyelországban jelenleg annyi lengyel emissarius tartózkodik, hogy a batóságok felbatalmazták a csendőröket és őrsjáró katonaságot, hogy minden gyanusnak látszó utast az országoton megállíthatnak s igazoló jegyeik előmutatásánál követelhetik. Ez eljárás, mint gondolható, föltötte alkalmatlan Majdnem valamennyi utas feltartóztatik utjában, s a legrövidebb időre is kénytelen igazoló-jegyet szerezni magának s azt minden alkalomnál előmutatni. Különösen sok bajt okoznak azon igazolványok, melyek csak három mértföldnyire szólnak a környékbe, és az utasok legtöbb esetben visszavitetnek lakóhelyeikre azon ürügy alatt, hogy a határon már túljártak. Ha valamely utas irományai nincsenek rendén, s a csendőr vagy katona gyanuperral él, ugy az utóbbit bátran neki foghat az utas holmijának átkutatásához, s ha valami gyanust talál nála, el is foghatja. Sok ember kísértett már a varsói citadellába, kinél kiáltványokat találtak.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Falragaszok hirdetések vasárnap reggel, hogy a száműzetéséből esztörtökön városunkba érkezett, 1848-ban tüzes szónoklatairól ismert kath. lelkész, Bardocz János az nap délután 2 órakor beszédet fog tartani a redoute nagy termében. A 2 óra nem, hanem a 3 csakugyan meghozta egy bérkocsin, de miért, miért nem, zárva levén a nagy teremhez vezető ajtó, beszélni akaró a folyosóra ment s onnan tartotta az udvarra gyűlt hallgató-sághoz eredeti előadás daczára jó humorba hozta. Örült többi közt, hogy viszontláthatja, kiktől húsz évig zárt a sors. Nem kíván továbbá politikai fejtegetésekre bocsátkozni, mert, mint mondja, a politikai oratorok mai napság egy nőnek, mint a gomba, s maholnap több szónok lesz, mint hallgató; hasonlítja a jelenkor politikáját a pilulához, melyet begöngyölgetve adnak be a népnek, és ez beveszi a nélkül, hogy tudná, miből áll az, a mit lenyelt. A pártokat is érintgetvén így szolt: Tölem is kérdezték bejöttömkor, mi vagyok: deákista, tisztaista, avagy böszörményista? bámultam s feleltem: én bardócista vagyok; — mely szavaiból alig következtethetni mást, mint hogy Bardocz egyik párt hívének sem valja magát, s saját külön pártot képez. Nem kívánunk ezuttal a megtért bujdosó politikai beköszöntőjének bírálatásába bocsátkozni, sőt arra sem reflectálunk, midőn gúny-nyilait a politikai szónokokra pattogtatván, maga is azok közé vész, kiket ostromozott, s erre mindjárt az erdélyi képviselőket igyekszik nevétségessé tenni, és csak azért, mert nem tartottak mindennap egy-egy hoszszu oratótiót; — nem kérdezzük, miből indul ki, midőn népnök politikai érettségét pilula-féle analogiájával a lehető minimumra redukálja, még ezen valaki által alig értett kifejezésére sem kértünk magyarázatot: „Legyünk résen, nehogy Magyarország kihúzza alólunk a gyékényt.“ Sőt azt is elhisztük, hogy beszédében lehetett valami alap, valami logikaszert, s hogy a szónoklat actusánál ezekből igen sok nem jelentkezett, egyedül a viszontlátás szülte elfogultságnak tulajdonítjuk.

— Kir. biztos úr ö nmlgánál f. hó 9-kén tiszteletg a főispán vezetése alatt egy b-szolnok-megyei bizottság, mely ö excljának bizottmányi taggá lett megválasztásáról szoló igen diszes oklevelet nyújtott át.

— Az újon választott luth. püspökre nézt, a „Kr. Zig.“ biztosan értesül, hogy a meg-erősített legfelsőbb helyen már megtörtént.

— A m. k. miniszteriumok kebelében alakult számvervőségekhez a tart. k. főszámvervőség-től ki lönek nevezve eddigé: Forrai Ferencz bellügyi számvervői osztályvezetőnek, Csath Lajos számtanácsosnak, Pipos Viktor, Apostol Mór, Váradi Mihály, Barabás György, Filep Sándor, Kollerfi Mihály, Tóth Károly, Kabos Gergely, Medves Sándor, Jäger Alajos, Weber Sándor, Kriza Gyula, Pál Gyula, Boér Sándor, Szabó Lajos, Istvánfi István, Laffer Ede és Török Kálmán számtiszt-eknek. — Ezen szervezés alkalmával ugyancsak a tart. főszámvervőség kebeléből nyugdíjaztatták: al-számvervő Ferenczi Mózes, számtiszt Konez Sándor és Bíró Ede, számjegyző Bíró Dani és Szigethi János, és díjnök Kőczy István. — A földterhermentesítési alapigazgatóság kebelében itt Kolozsvárt alakított számvervői osztályhoz átrondeltettek a fel-osztatott kir. államszámvervőség-től: Andrea János számtiszt; ki ezen osztály vezetésével is megbiza-

tott, Mácznek Antal, Wultschner Ferencz, Leisztin-ger János, Georgiás György, Phlops Adolf és Gidó-falvi István számtisztek. — A földterhermentesítési osztály kezeleiből a belügyminiszteriumhoz számtisztekké lőnek kinevezve — a földterhermentesítési alapigazgatóságnál alkalmaztatás mellett: segéd-előadó Péchy László, fogalmazó Csehi Sándor, Kollerfi Mihály helyébe pedi tart. főszámvevőségi számtiszt Fleischmann Dávid.

— Az osztrák cs. kir. hadügyminiszterium a katonai ruhatarakban 1868-ra még hiányzó öltözköztető és felszerelési cikkek és anyagok beszerzésére a folyó januárhó 31-éig ajánlati eljárást tűzött ki, melynek föltételei és a szállítási különös határozmányok a f. év január 8-diki 7-dik számú „Hermannstädter Zeitung”-ban megjelent. A katonai ruhatarakban 1868-ra még hiányzó öltözköztető és felszerelési cikkek és anyagok beszerzésére a folyó januárhó 31-éig ajánlati eljárást tűzött ki, melynek föltételei és a szállítási különös határozmányok a f. év január 8-diki 7-dik számú „Hermannstädter Zeitung”-ban megjelent. A katonai ruhatarakban 1868-ra még hiányzó öltözköztető és felszerelési cikkek és anyagok beszerzésére a folyó januárhó 31-éig ajánlati eljárást tűzött ki, melynek föltételei és a szállítási különös határozmányok a f. év január 8-diki 7-dik számú „Hermannstädter Zeitung”-ban megjelent.

— Vetter Antal honvédtábornagy levele a kolozsvári honvédegylet elnökéhez. Igen tisztelt alvezetős és honvédegyleti elnök úr! A kolozsvári s kolozsmezei honvédegyletnek f. év 7. szám alatt kelt jelentését, melyben tudomásomra adatik, hogy ezen egylet 1867-ki nov. 6-án tartott alakító közgyűlésében tiszteletbeli választmányi tagjának egyhangulag megválasztattam, az egyleti alapszabályokkal együtt f. hó 24-én vettem. Fölötté öröndek, hogy az egylet az 1848—9-dik évi hadjárat vezéréiről meg nem feledkezvén, rólam is megemlékezett. Fogadják e szíves megemlékezésért legőszintebb köszönetemet. Táplálják ezental is a hon s vezéréiről érzelmeket férfias szíveikben, mert a honvéd csak akkor teljesítheti a haza, az alkotmány s királyi iránti kötelességeit, csak addig maradhat fenn, ha önnön magáról le nem mondván, multját szívében hordja és vezéréiről sem feledkezik meg. Csak így léphetünk — ha majd a haza hív — a tettek terére, csak így felelhetünk meg az alkotmány s a trón iránti kötelességeinknek. Fogadják egyuttal nagyrabecsüléssem legőszintebb kifejezését, melylyel maradtam Pozsonyban, 1867. decz. 26. tisztelt elnök úr őszinte bajtársa, Vetter Antal.

— A kolozsvár-várad vasúthoz szükséges földmunkák elvégzésére pályázat nyitott. A zárt ajánlatok jelen évi február 15-éig, a m. kir. vasútépítési igazgatósághoz Pestre intézendők.

— Az egyik színházi álarcszobából estőtörőkön csakugyan meglesz; hanem, hogy a jogászállal mi történik, miután a rendező-bizottmány vizsgáló, s új még nem választott, azt nem mindenkinek tudja.

— Tegnapelőtt színházunk karzatja véres jelenet színhelye volt. Egy siheder ugyanis a lámpagyújtogatóval összeesve, azt bicskával annyira összeszurdalta, hogy rögtön kórházba kellett szállítani. A tettes, mint tudjuk, elfogott. — E szomorú incidensből ismételve ajánljuk a rendőrségnek, nagyobb figyelmet fordítani a mind sűrűbben jelentkező karzati kihágásokra.

— Mult hó végén a k. monostori uradalom erdőpásztorai, két sz. fenési lakost, mint fatolvajokat, meglőttek, a pásztorkok magok jelenték fel magukat a hatóságnál, állítván, hogy önvédelem kényszerítette a lépést. A megye törvényszéke az eset után rögtön comissiót küldött a helyszínre, s a veszélyesen sebesültek elhelyezéséről gondoskodván, az erdőpásztorokat elvezette. A vizsgálat foly.

— Kolozsvári kegyesrendi tanár, Vass József, a budai kir. egyetemnél a magyar nyelv s irodalom tanárává nevezetett ki. Méltó betöltése azon tanári székeknek, s ahhoz csak szerenbsé ki-vánhatunk.

— Figyelmeztetnek az iparos-olvasóegylet tagjai, hogy a karácson harmadnapján tartott közgyűlési határozatánál fogva, az újonnan átdolgozott egyleti szabályok f. hó 19-én d. n. 3 órakor közgyűlésileg fogadják át, mire az egyleti tagok tisztelettel meghívattak. Kolozsvárt, jan. 12-én, 1868. Az iparos olv.egylet igazg. választmánya nevében Czákó József, egyt. jegyző.

— A horvát országgyűlés e hó 9-én megnyitott. A leirat felhívja a kiegyezkedési tárgyalásokat Magyarországgal tovább folytatni Pestre küldendő deputatio által, mely a verificatiók után azonnal megválasztatik, mire az országgyűlés bizonytalan időre elnapoltatik.

— Kinevezettek a m. kir. pénzügyminiszteriumhoz: Motusz Alajos, Herián Károly, Lindmayer Máttyás, Perczel Sándor és Rácz Ele osz-tálytanácsosokká; Markus Károly és Bedlich Adolf pedig titkárokká.

— Pesten oly bankóhamisító-társaságot fogtak el, mely kizárólag 10 kroskát gyártott. Meg nem gazdagodott egy tagja sem.

— A magyar vasúti kölesön Szlavoniában is élénk részvétellel találkozunk. Egyik nagy földbirtokos 100,000 forint kezdte meg az aláírást; e vasúti kölesről francia lapok is igen kedvezőleg nyilatkoznak s ajánlják a töképezések figyelmébe. Egyáltalán mostanság úgy a francia, mint a porosz lapok nagy elismeréssel szólnak a magyar kormány és országgyűlés minden intézkedéséről, s az elismerést nem kéne egész Ausztriára kiterjeszteni.

— A sétatéri tő nyagan megjárja. Mint halljuk, a csáklázók már ezután nem tartják szükségesnek azó farnadni, miután járdáinkon éppen egy el lehet sikamodni, mint amon. Talán ezek kedvéért is kiméli a batóság a szép jeget.

— A Kisfaludy-társaság e hó 29-én fogja tartani választó ülését, melyben a tagok akár

személyesen, akár levél által résztvenni meg-hívattak.

— Kuthy Emil, egykori honvéd főhadnagy, folyamodást adott be az országgyűléshez, melynek tárgya az, hogy ama hegy, melyen az Erdély megmentésére siető Bem legelső harcra után megnyugodott, s melyet akkor a kegyelet Bem-hegy-nek nevezett el, ezen történelmi emléket viselhetésének jogába visszahelyeztessék.

— Pápáról oly roppant böcsésről írnak, mely a legstürgebb közlekedéseket is félbeszakította. Például egy megyei tisztviselőt, ki Pápától egy óra járásnyira lakik, hét pengő forintért vittek be Pápára gyalog: tudniillik, hogy hét ember lapátolta előtte a havat, míg ő pipaszóval ment azoknak a nyomában saját lábain.

— Egy társulat, melynek élén gróf Zichy Jenő, Klapka György s Langenhofen párisi bankház állanak, feladatuk tűz ki a Dunát és Tisza-t összekapcsolni, s a Ferencz- és Bega-csatornák bevonása által Pestet és Temesvárt vízi uttal egybekötöni. Elsőrangú párisi és londoni bankházak már készeknek nyilatkoztak a szükséges tőke beszerzésére. E társaság jan. 16-án tartandja Szegeden alakító-gyűlést.

— A bukaresti magyar zsidók az emancipáció öröme az országos honvéd-alap számára gyűjtést rendeztek, mely, mint a „Sieb. Bl.” értesül, tetemes lesz.

— A Ghiczy- és Tiszapárt vagy is a balközép közlönye, a „Hazánk” folyó hó 12-én megjelent, szerkesztője, nem mint előbb hibásan hirtelék, Váradi Gábor, hanem báró Podmaniczky Frigyes; kivülre lapvezérek még Ivánka Imre, Szontagh Pál és Váradi Gábor. — Évi ára a lapnak 19 forint.

Nyilt kérés.

Irigylésre méltó azon értelmes egyéniségek helyzete, kik városokban laknak, mert a szellemi időtöltésekben minden tekintetben könnyebben és olcsóbban részt vehetnek, de nem olyan az a vidékiekre, mivel vagy saját erszényük, vagy igen kis körre vannak szorítokozva, ebből következik aztán, hogy igen sok egyének saját és nem közvéleményük. E bajon csak úgy lehet segíteni, ha többen szövetkeznek és szövetségük lobogójára azt tűzik ki: „Társalgó” vagy régi elnevezés szerint „Casino.”

Több elvárattal a felől értekezve, abban állapodunk meg, hogy e helységben is kísértünk — ha sikerül — oly társalgót alakítani, mely legalább négy vagy öt legközelebbi helységre is kiterjedhessen, megpedig olyformán, hogy a megrendelő politikai, divat- vagy más hírlapok itt helyt 1—2 napig levén, megállapítandó rend szerint, 1—2 napra a más szomszédhelységekbe is átvitet-hessenek olvasás végett, ezen helységekben is fel-állítatván, hogy jól fejazzem ki magam, „fióktár-salgók.”

Ezen eszmét, a kidolgozott alapszabályokat és az eszme valódisítására szükséges kormányi engedélyt kérő folyamodvány szerkesztését megvitatandó: egy magánértekezletre igen szívesen kérek fel rang- vallás- és nemzetiségi különbség nélkül minden helybeli és vidéki értelmes egyént, hogy ezen magánértekezletet lakásomon f. hó 23-ikán délelőtt 10 órára leendő megjelenésével megtisztelni ne sajnálja. Maros-Ludas, január 8. 1868. Teljes tisztelettel levén

Hantz Pál,
magyar kir. postamester.

Felhívás.

A maros-Bogáti olvasóegylet anyagi gyarapodásáról azon időtől fogva, hogy könyvtára ide áttétték, számolni és egyéb ez egyletre vonatkozó égető kérdésekről vitatkozni kívánván, ez egyletnek minden tagjait egész tisztelettel felkérjük, szíveskedjenek az 1868 február 12-én délelőtt 10 órakor helybeli gróf Bánffy Béla ur lakásán tartandó nagygyűlésre megjelenni.

Ezuttal megjegyezni kívánjuk azt, hogy ezen egyletnek csak az azok számíttatnak tagjaik, kik évi részvényüket valóssággal befizették, mivel különben az alapszabályok 5-ik szakasza szerint olyanokká nem tekintetnek, s így szavuk se joguk nincs, valamint azt is, hogy azon egyéniségektől, kik ez egylet tagjainak kívánják magokat számíttatni, a befizetések jövő hó 5-ig még elfogadtatnak.

A maros-bogáti olvasóegylet nevében, Maros-Ludas, január 8-án 1868.

Hantz Pál, elnök.
Deák Sándor
jegyző és pénztárnok.

UJ POSTA.

— Bécs, január 11. Itt azon hír szállong, hogy b. Werther, itteni porosz követet nemsohára más fogja felváltani.

— Florencz, jan. 11. Ma újból megnyiták a kamarák. Menabrea közli az új miniszterek névsorát.

Az olasz „Corr.” megezőfolja a bécsi „Deb.” azon közleményét, mintha Anglia, Ausztria, Porosz és Franciaország lépést tettek volna a portánál a reformoknak Candiára s az egész birodalomra kiterjesztése végett.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Jan. 11-kén: 5% Metaliques 100 frt 56.40. 5% Nemzeti kölesön 100 frt 65.25. Kamat 57.70. 1860. Kölesön 83.60. Bankrészvény 684.—. Hitelintézeti részvény 200 frt 184.30. London 10 frt 100 frt 23 1/4 kr 120.80. Ezüst 118.75. Cs. királyi arany 5.75.

Január 10-én: Földterhermentési kötvény Magyarországi 69.—. Erdélyi 63.—.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

HIVATALOS.

Sz. 1034. 1867.

(9)

(2—3)

Magyar királyi állam-vasutak Nagyvárad kolozsvári-vonal.

A nagyméltóságú közmunka és közlekedési magy. kir. miniszterium határozata folytán alább megnevezett aléptményi munkálatok árlejtsé úján vállalkozóknak kiadandók.

III-ik építési szak Esküllő-Rév	XV-ik építési szak Bács-Kolozsvár	Összesen
8200 Meter hosszú	6000 Meter hosszú	14,200 Meter
Közelítőleges költségek.		
22,590 ft — kr	36,090 ft 20 kr	58,680 ft 20 kr
850 „ — „	1,750 „ — „	2,600 „ — „
420 „ — „	1,680 „ — „	2,100 „ — „
23,860 ft — kr	39,520 ft 20 kr	63,380 ft 20 kr

A) Föld- és szikla-munkák
B) Ültetvények
C) Sövényzetek s röszkzetek

A III-ik építési szakra vonatkozó rajzok, előleges költségvetések és föltételek a magyar királyi vasútépítészeti osztály irodájában Nagyváradon, a XV-ik építési szakra vonatkozó hasonemű okmányok a magyar királyi vasútépítészeti osztály irodájában Kolozsvárt 1868-ik év Január 10-diktől kezdve megtekinthetők.

Az 50 krral bélyegzett, lepecsételt, s a borítékon ily fölirattal: „ajánlat aléptményi munkálatok átvételére a Nagyvárad-kolozsvári vasútvonal építési szakán”

és az ajánló aláírásával ellátott ajánlatok — térti **vevény** mellett postán küldve — az alírt építészeti igazgatóságnak (fő- út 9-ik sz.) Pestre — legkésőbb 1868-ik év Február hó 15-ike d. u. 2 óráig beiktundók.

Pest, 1867-ik év December 28-dikán.

A magyar kir. vasútépítészeti igazgatóság.

NEM HIVATALOS

(12)

(1—4)

Birtok eladás.

Ns. Tordamegye alsó-kerületébe Mező-Kook helységében egy 100 holdon feljüli tagosított birtok, két darab erdővel, belső Curiális telekkel, épületekkel, korcsomaházal, jus régalával és 5 zsellerekkel; a folyó 1868-ik év Szentgyörgy napjától kezdve, örökön eladó, átadható; az egyezkedni kívánók értekezhetnek levél által postán, vagy személyesen Gyerő-Vásárhelytől lakó tulajdonos BIRÓ LÁSZLÓVAL.

Ugyanezen tulajdonosnak a gyerő-vásárhelyi határon a nagy országút mellett van egy állásos jó vendégfogadója, 1868 Szentgyörgy napjától három vagy több évekre is hasznosbérbe kiadó. Értekezhetni helyt a tulajdonossal.

(4)

(3—3)

Szamosfalván egy-egy tagban tagosított Birtok

47 hold 1132 □ öl szántó) I-ső osz.
25 hold 738 □ öl kaszáló) tályú.
6 hold 980 □ öl erdő.
2 hold 1012 □ öl termékeny hely.
82 hold 662 □ öl összesen.

Ezen birtokok tartozó benn a helységben, egy curialis telek, rajta lévő öt osztályú lakó-ház, kö pinczével zsendelyfedél alatt; egy 10 darab marhára való pajtával, és egy ezekkel átellenben lévő pusztá telekkel együtt, — minek évi árendája 400 ft o. é. minden arón néltüli birtok, szabadkézből örök aron eladó. Értekezhetni posta útján Mező-Örményesen lakó tulajdonossal.

Fogfájás

Száj-

és

fog-

betegségek.

Súly

(Skorbut.)

BIZOMÁNYOSOK: Kolozsvárt: WOLFF J., Dr. HINCZ Gy. és ENGEL J. gyógyszerészek. Tordán: Wolff gyógyszer. Szegeden: Müller gyógyszer. Zóhrer, Steiner. Brassóban: Fabrik gyógyszerész. Jekelius gyógyszerész. G. Antal & C. Károly-Fehérvári: Sander gyógyszerész. Szeged: Misselbacher, Démián D. Besztercén: Dietrich és Fleischer. Décsen: Krémer Sámuel. Déván: Bosniaki & Gergely. Medgyesen: Folbert gyógyszer. Nagy Engelen: Oberth J. gyógyszer. M. Váradhelyt: Fogarasi D. és Bucher. Szászvároson: Leonhardt, Büchler. Szász-Régenben: Traugott és Wachner. Zilahon: Weiss gyógyszer. Sz. Somlyón: R. Tarsa Ign. Kézdi-Vásárhelyt: Nagy Jakab. Bözörményben: Lányi J. gyógyszer. Nagy-Bányán: Papp gyógyszer. N. Károlyban: Jellinek gyógyszer. Nyíregyházán: Bertalan gyógyszerész. Szendrőn: Ráth György.

(154)

(4—*)

Gyógyszerész **Bergmann** szabadalmazott **Foggyapottjárnak** kinttő hatását bizonyosag tesz a következő irat: **Bergmann & Comp.** urakhoz Paris, Magenta utca 70 sz.

Egy darab idő óta rendkívüli fogfáj-dalmam miatt éjjeli nyugalmam el volt rabolva, — házi orvosom tanácsára önnek sokat

!! Hamisítástól óvatik !!

cs. kir. kivált. szabad. újonjavított

átalánosán

első amerikai és angol szabadékos,

kedvelt

(1—4)

Anatherin-Szájviz

POPP J. G-től,

gyak. fogorvos és szabadalom-tulajdonos Bécsben, Stadt, Bognergasse 2.

Ezen **szájviz**, a bécsi orvosi egyetem által jóváhagyva és 20 évi gyakorlat által jónak bizonyulva, jeles szer minden szájbéli rosz bűz ellen, elhanyagolt tisztítás következtében, úgy mester-séges mint odvas fogak és gyökereknek, valamint dohányzsag ellen is; felülmulhatlan szer beteg, könnyen vérző, időnként gyuladós foghús, Skorbut (súly), különösen tengerészeknél, csúszos és kőszvényes fogfájás ellen, a foghús gyérülésénél, főleg előrehaladt életkorban, midőn légváltozás iránt nagy fogékonyság fejlődik ki; különösképen a fogak tisztítására szolgál, s hasznos a foghús rothadása ellen, rendkívül becses tágon fekvő fogaknál, mely bajban annyi görvélyes szokott szenvedni, megerősíti a foghúst s annak jobban a fogakhoz tapadását eszközli; beteg fogak fájását elhárítja, a fogkö- igen gyakori képződését gátolja; a száznak kellemes frissességet és hűvességet ad, valamint tiszta izlést, mert a szíjjas nyálkasságot feloldja, mi által az könnyebben eltávolítható, tehát izlésjavító erővel bír.

1 palack ára 1 ft. 40 kr. o. é. Csomagolás postán 20 kr.

Annira tisztítja a fogakat, hogy mindennapi használatára által nem csak az annyira terhes fogkö távolítatik el, hanem a fogak mázának fejrésége és finomsága is gyarapodik.

1 skatulya ára 63 kr. o. é.

Anatherin-fogpép. Ezen fogpép a legkényelmesebb fogtisztító szer, mert semmi egészség ellenes anyagot nem tartalmaz; az ásvány-részek a fogak zománcára hatnak, anélkül hogy azoknak ártanának, valamint a pép szervi vegyreszei tisztítják, úgy a most mint a nyálhártyákat tisztít és élénkíti, a száj-részeket az égeny- olaj- adalék által megfrissíti s a fogak tisztaságát és fejréséget gyarapítja.

Különösen ajánlható szárazon és vizen utazóknak, mert nem ömölhetik ki, s a mindennapi vizülés által nem romlik el.

1 szelencze ára 1 ft 22 kr. o. é.

Fog-olom. Ezen fog-olom azon porból és folyadékból áll, mely odvas és szúvas fogak betöltésére használtatik, hogy eredeti alakukat visszanyerjék, s hogy a csontszá vagy nedv továbbterjedése megakadályoz-tassék, s ennek következtében meggyógyul az elterezsek, a nyál s egyéb folyadékok lerakódása, valamint a csont-összeg tovább tágulása is egész a fogizg (miből fogfájás következik).

1 skatulya ára 2 ft 10 kr. o. ért.

RAKTÁRAK

ezen, jeles tulajdonai miatt mindenütt, még Németországban, Szárjében, Törökországban, Angliában, Amerikában, Hollandban, Belgiumban, Olasz, Muszkaországban és Nyugat-Indiában is megérdemelt elismerésben részesül-
ezik; valdó friss minőségben, vannak.

dicsért **Foggyapottját** használtam és örömmel tudatom önnek, hogy fájdalom-rögtön megszűntek és még eddig nem állottak ismét elő. Ha alkalma lesz önnek ezen iratot, mint kinttő készítménye jó hatásának bizonyítványát közzétenni, úgy tegye azt a szenvedé emberiségért; én meg vagyok győződve, hogy ez a legjobb

szer, mely által a fogfájalmat örökre el lehet üzni. Fogadják ön stb. sb.
London, 24 nov. 1866.

Wiesel H., Regentstreet.

Egy tok ára 30, 50 kr.
Kolozsvárra nézve egyedüli raktár

WOLFF JÁNOS gyógyszerész-nél.